

З.П. Винокуров

Дьол-цөрүч
ырыалара

Динкуловой
Мария
Гордирьевна
1958г.
Февраль.

З. П. ВИНОКУРОВ

ДЬОЛ-ҮӨРҮҮ ЫРЫАЛАРА

Композитор

Г. А. Григорин редакциятынан

Балтыбар Машага
Убайгы Захартия

С. Уиникуров
С. Якутск, Попова Я. Февраль 1958г.

ЯКУТСКОЙ * 1955

Составители: Слепцова Л.И.
Петрова Л.В.
Дьяконова С.Г.

Тех. Редакторы: Шулиновская Г.П.
Корякина Ф.П.
Новгородова У.Д.
Татарина Н.И.

В49 Винокуров, Захар Порфирьевич (1922-1957).

Дьол-үөрүү ырыалара/ сост: Л.И. Слепцова, Л.В. Петрова; тех. ред.:
Г.П. Шулиновская [и др.] ; Хатын– Арыттаагы И. Е. Винокуров аатынан кыраайы
үөрэтэр музей.– 2-е изд., доп.-Апшаны, 2017.-73с.: нот.

*1955 сыллаахха композитор Грант Григорян редактордаах И.Е. Федосеев, А.А. Бэришк,
Е.С. Парников, С.И. Тимофеев көмөлөрүнэн 5000 экз. бэчээттэлиммит «Дьол-үөрүү
ырыалара» («Песня счастья») ырыаныык, бииргэ төрөөбүт бахта Мария Порфирьевна
Решетникова убайын Захар Винокуров төрөөбүтэ 95 сылын корсо ырыаларын бастааы
хамуурунубуһун сагардан, манны киирбэтэх ырыаларын эбэн таһаарарга көрдөстүтүн ыһынан,
И.Е. Винокуров аатынан музейга бэчээттэтэни таһыста.*

Үгүө киһи аата үйэттэн үйэбэ хаалар.

Захар Порфирьевич Винокуров Хатын-Арыы нэһилиэгэр 1922 сыллаахха төрөөбүтэ.

Захар кыра оҕо эрдэбиттэн айылҕаба сылдыарын, оттоон, төрөөбүт дойдутун көй салгынынан сайа тыһанан улааппыта.

Захар 1931 сыллаахха аан бастаан оскуола борургун атыллыыр. Кыһыл Дэриэбинэ 2 кылаастаах начальнай оскуолатыгар үөрэнэн баран, Хатын-Арыы начальнай оскуолатыгар үөрэнэ кэлэр. Бу кэмтэн сабаланаар кыра Захар музыка алаптаан дорҕоонугар ылларан барыыта.

Захар мэлдьитин ахтар буолара кини дууһатыгар музыкаба тапталы уһугуннарбыт биир сырдык, сылаас түгэни.

Үһүс кылааска үөрэнэ кэлбитэ аҕыйах хоммутун кэинэ, арай, биир күн арыычча хойутаан дыһэлээри оскуолатыттан тахсан истэбинэ, учууталлар олорор хосторун диэжиттэн кини төрөөн баран, хаһан даҕаны, ханна даҕаны истибэгэх дыккити дорҕоонноро, күһүнгү сөрүүн салгыһа көтөхтөрөн, кинини тула ыһыллан, тэлгээн барбыта. Захар төһө да мэник-тэник, 11 саастаах уолчаан буолбутун иһин, тохтуу биэрбит, чорбос гынан иһиллээбит. Араай. Алыптаах дорҕооннор кинини бигиригэ, кууспалыырга дылы гыммыттар, ыппакка тутан турбуттар. Дьэ, ол курдук музыка оонньоон бүтүөр диэри төһө өр буолбутун билбэккэ, таалан туран иһиллээбит. Ол күнтэн ыла эмиз музыка оонньоорой диэн кэтэхэр буолбут. Оттон музыка оонньоотор эрэ, эмиз тугу даҕаны умнан туран, истэр эбит.

Захар кэлин кэпсир буолара: «Сити түгэнтэн ыла мин музыканы истэрбин сөбүлүүр, музыкаба үөрэннэхпин бабарар буолан испитим» диэн.

1938 сыллаахха VII кылааһы бүтэрэн, Якутскайдаағы педагогической училищеба үөрэнэ кирибитэ. Училищеба ырыа, музыка учуутала Охлопков Прокопий Алексеевич куруһуок тэрийэн, хас да оҕону мандолинаба үөрэспит. Кэлин оркестр тэрийэн, ол састаабыгар кириэн Захар доҕорунаан Серафим Гоголевтыын скрипкаба оонньоурга көһөллөр.

Училищени бүтэриэр диэри музыканан дьарыктанарын уҕарыппатаба. Доҕорунаан Серафимныын нотанан сана ырыалары үөрэттэлэрэ, киинэбэ сөбүлүү истибит ырыаларын мелодиятын инструменнарга оонньоуллара. Захар инструменна оонньоурга ылыммыт ырыатын хайаатар да таһааран баран тэйэрэ. Наада буоллабына тугун барытын бырабан туран дьарыктанара.

1941 сыллаахха, саас педучилищени бүтэрбит түөрт бастың уолаттары – Захары, Серафимы, виолончелист Макара Петрову уонна мандолинист Михаил Даниловы Саха АССР Правительствота Москватаағы консерватория национальной отделениятыгар үөрэттэрэ ыттар туһунан быһаарыы ылыммыта. Ол гынан баран, хомойуох иһин, сэрин сабаланаан. Ити дьаһал олоххо кирибэтэбэ.

Захар дойдутугар үлэтин тахсан баран, армияба барарга тылланан көрбүтүн, доруобуйатын туругунан ыппатахтара. Ити дыһттан сабалаан, икки сыл устата Хатырык оскуолатыгар учууталлаабыта, географияны, историяны үөрэспитэ. Музыканы эмиз эл-

бэхтик дьарыктанара. Оскуола иһинэн струнный оркестры тэрийэн үлэлэһиниэ.

1943 сыл иккис агарыгар райкомолга секретардаабыта. 1944 сыл бастагы агарыгар Нам оскуолатыгар учууталлаабытын кэниэ, кинини Москватаабы Чайковской аатынан Государственной консерватория национальной студиятыгар үөрэххэ ыталлар. Ол эрэн, 1947 сыллаахха ыарыгынан академической уоншуска ылан дойдутугар төннөр. Саха театр музыкальной чаас сэбиэдиэһинэн үлэлиир. 1949 сылтан Якутскайдаагы педагогической училищеда ырыа-музыка учууталынан үлэлиир уонна, үөрэх министерстватын көрдөһүүтүнэн, Кыра саастаах оҕолорго ырыаны суруйарга ылынан, 20-чэ хоһоонно мелодия айбыта. Онон, Захар Порфирьевич айар үлэтэ бу сылтан сабаланаар.

1950 сыллаахха, күһүнүгэр, Якутскайдаагы музыкальной училищеда фортепьяна кылааһыгар үөрэнэ киирэр. 1954 сыл Захар Порфирьевич композитор Грант Григорьянга үөрэнэр буолар. «Адыас профессор. Миингин композицияда, сольфеджиода үөрэтэр. Композицияда адыас сага харадым аһыллан эрэр. Дьэ, дыктитик үөрэтэр киһи!» дигэн сөбөн доһоругар Ф. Аргуновка кэпсир эбит.

Захар Винокуров Ада дойдуну сэриитин кэнииттэн саха музыкальной культурата сайдарыгар кырата суох кылаатын киллэрбит композитор буолар. Кини аата биниги республикабытыгар эрэ буолбакка бүтүн Союз үрдүнэн биллибитэ, сурадырбыта. Ол курдук, 1955 сыллаахха Варшавада ыччаттар уонна студеннар Аан дойдутаагы V-с фестивалларыгар Саха сириттэн Анастасия Лыткина Захар Винокуров айбыт «Эбэрдэ» ырыатын толорбута. Бу саха вокальной искусствотун Аан дойдута маннайгы билиһиннэрини, кыранысса нөнүө саамай бастагы көтөн тахсыбыт сахалыы ырыа буолар. Ити сыл, Октябрь бырааһынньыгынан адыах хонук иһиниэ, Захар Порфирьевич «Дьол-үөрүү ырыалара» хомурунньуга бэчээттэнэн тахсыбыта. Онно барыта 47 ырыа киллэриллибитэ, итилэртэн 18 оҕолорго аналлаах ырыа этилэр. Учуутала Грант Арамович бу хомурунньук тахсыытын саха культуратыгар биир кэрэ-бэлиэ түгэниэн буоларын эппитэ. 1956 сыллаахха «Саха сирэ ылыыр» дигэн ырыаныыгы Ф. Аргунову, Г. Никифоровы кытта бэлэмнээн таһаарбытара.

Захар Винокуров бэйэтин төрөөбүт оройуонугар музыкальной искусство сайдарыгар күүһэ баарынан кыһаллара. Ол курдук, 1952 сыллаахтан бэйэтэ туруорсан, төрөөбүт колхозун самодельноһун бэлэмнээбитэ. 1954 с. Карл Маркс аатынан колхоз кулуубун үнкүүтүн коллектива Москвада тыа сиринээҕи художественной самодельность көрүүтүгэр ситиһилээхтик кыттыбыта. Манна Захар Винокуров быһаччы көмөнү онорбута.

Айымнылаахтык үлэни сылдьан, ыарахан ыарыгытан 1957 с. тохсунньу 19 күнүгэр, эдэр сүрэхэ тэппэт буолбута.

Музыкальной искусство сайдытыгар үтүөлэрин сыаналаан, Захар Винокуров аата 1962 сыллаахха Нам оройуонун музыкальной оскуолатыгар ингэриллибитэ.

1991 с. төрөөбүт нэһилиэгэр Аппааныга музыкальной оскуола филиала аһыллыбыта.

Саха сирин биир биллэр мелодист-композитор Захар Порфирьевич Винокуров үтүө аата, айыллыбыт ырыалара көлүөнэттэн көлүөнэбэ бэриллэн иһиэбэ, үтүө киһи аата үйэттэн үйэбэ хаалыада.

*ССРС композитордарын союһун чилиэти,
Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитин Федот Аргунов
ахтыгытыттан*

Сергей Востриков тусла.

Өрө көтөбүүлээхтик. Торжественно

Ком - му нист Пар - ти - я сир - дыш - пит ман - най - гы ы - рыа - ба ыл - лан - нын
 ба - ба - быт бас - тын - га сү - рөх - пит мах - та - ла ки - ни - эх - э а - нан - нын! э - тиж - тин!

Коммунист Партия – сирдышпит
 Маннайгы ырыаба ылланнын,
 Бабабыт бастына, сүрэхпит
 Махтала киниэхэ ананнын!

Бу ырыа үөскээтэ тайбаттан,
 Колхозтаах алаастан, үрэхтэн:
 Үөскээтэ саргылаах сахаттан,
 Үөрүүнэн тэбиэлиир сүрэхтэн.

Бу ырыа Ураалы чиэрэстээн
 Улууккан Москваба тийиэхтин,
 Батталтан быһаабыт нууччаба
 Баарабай баһыыба биэриэхтин!

Волганан, Донунан кынкынас
 Кыталык ырыатын түһэрдин,
 Довордуу народтар сайаба
 Дьоллорун хойуйсан иһиэхтин!

Бу ырыа дьиэрэйдэр дьиэрэйэн
 Килбиэннээх Кремлгэ кириэхтин,
 Сахалы тылыннан сангаран
 Саргыны – тускуну этиэхтин!

АЙХАЛЛАН

Сүүрэн Омолзоон тал

Өрө көтөбүүлээхтик. Торжественно

Кэ рэ-тиэн сү-рэх-пит үө-рүү-нэн туол-бу-та са-ха-ны саас-кы күн сан-даа-ра көр-бү-тэ кэ-рэ-

5 тнэн үр дүк-кэ хо-той-дуу кө-төр-бүт, күөх чэ-чир ыар-дал-га ку-ба-лыа да-вар-быт Ай-хал

9 лан сир-дэн-пит ком-му-нист пар-ти-я! У-руй-дан у-бай-быт, эн нууч

15 ча ну-руо-га! Бар-бар-дын Со-вет-скай и-йэ сир дой-ду-

20 бүт чэл-гий-дин би-ни-ги хо-ту-гу кы-раай-быт

*) Скобжаңа галлалшабыг ноталары талоруу бэлгүчүгүта суох.

Кэрэтиэн сүрэхпит үөрүүнэн туолбута,
 Саханы сааскы күн сандаара көрбүтэ!
 Кэрэтиэн хотойдуу үрдүктүк көтөрбүт,
 Кубалы-хонгордуу көнүллүк дайарбыт!

Хос ырыата:

Айхаллан сирдыппит, Коммунист партия!
 Уруйдан убайбыт, Эн нуучча наруода!
 Барбардын Советскай ийэ сир дойдубут,
 Чэлгийдин биһиги хотугу кыраайбыт!

Дьэ, тахсан ыллаабын нууччалыын, эбээнниин,
 Сизэттиһэн көтүөбүг, Алдантан, Дьааныттан.
 Хотугу ырыаны иһиттин сир үрдэ,
 Доһордуу дьон-наруод иллээх киэн эйгэтэ!

Хос ырыата:

Киһи, дьэ, эрдээхтик күн диэки дьулууста,
 Бухатыыр бэрдини аартыгын тэлиннэ.
 Кэрэтиэн дьол-соргу төлкөтүн түстүөххэ,
 Коммуна кэскилин килбиэнин айсыахха!

Хос ырыата:

Айхаллан сирдьиппит, Коммунист партия!
 Уруйдан убайбыт, Эн нуучча народа!
 Барбардын Советскай Ийэ сир дойдубут,
 Чэлгийдин биһиги хотугу кыраайбыт!

ПАРТИЯ ТУХУНАН ЫРЫА

Күнгүх Уурастыгаран тьла.

Маршьянан. Көтөбуллүүдээхтик.

Соҕотобун. Иккиех.

Хан-да - ды ти-мир сыап - тар-даах ха - лыг бат-ты-лы суул-лар-быт күн-нүү кү-лүм-нүүр сыр-
 дык - таах күн-дү кө - нү - лү тут - тар-быт Ал - бан аат - таах Пар -
 тия - ба ай - хал буол - лун Са - ха - лар - тан!

Хандалы тимир сыаптардаах
 Халыг батталы сууларбыт,
 Күннүү күлүмнүүр сырдыктаах
 Күндү көнгүлү туттарбыт —
 Албан ааттаах Партияба,
 Айхал буоллун сахалартан.

Хоту дойдубут хоннобор
 Уһун тускулу тэниппит,
 Колхозтаах дьоммут олобор
 Уйгу-быйангы дэлэппит —
 Албан ааттаах Партияба,
 Айхал буоллун сахалартан.

Үтүө Өлүөнэ биэрэгэр
 Үйэлээх дьолу үөскэппит,
 Үлэһит киһи сүрэхэр
 Үрдүк үөрүүнү үүннэрбит —
 Албан ааттаах Партияба,
 Айхал буоллун сахалартан.

Ленин, Сталин кэриэстэрин
 Өрө күүрэн толоруохпут.
 Ийэ сирбит аатын, чиеһин
 Өрүү көмүскүү туруохпут —
 Албан ааттаах Партияба,
 Айхал буоллун сахалартан.

МАХТАЛ ЫРЫАТА

Семен Данилов тыллара

Наһаа бытаарбакка, не спеша.

КҮӨХ МЫ - РААН КҮ - ЛҮ - ГЭ А - ЛАР -
 ГА ТҮ - ХҮҮ - ТЭ Ө - ЛҮӨ - НЭ ЧЭЛ - ГИ - ЙЭР БИЗ - РЭ -
 ГЭР, КОЛ - ХОЗ - ТААХХО - ЧО - БО, БУ - ДЬОЛ -
 ТООХ ДОЙ - ДУ - ГА Э - РИЗК - КЭС БИРИ - Ы - ЫА ДЫЭ - РЭ -
 НАРГА. // II. БУТУУУЗ.
 ЙЭР СУ - РЭХ // ТИ ТУО - ИАЛ - ЛАР.

Күөх мыраан күлүгэ аларга түһүүтэ
 Өлүөнэ чэлгийэр бизрэгэр,
 Колхозтаах хочоҕо, бу дьоллоох дойдуга
 Эриэккэс биир ырыа дыэрэйэр.

Сүрэхтэн тахсаллар ол ырыа тыллара,
 Ырыаҕа партия туойулар;
 Аан дойду билбэтэх махтала, таптала
 Эттиллэр ол ырыа тылыгар.

Уйгулаах олоххо, бу дьолго, көнүлгэ
 Коммунист партия тиэрпитэ;
 Самныбыт саргылаах сахаҕа, эбээнгэ
 Кэхтибэт кэскили бизрбитэ.

Туойуоҕун, сахалар, кыайыттан кыайыыга
 Тиэрдээчи Партия сирдьити,
 Мэһэйтэн иҥиһиэт, ыардарган чаҕыйбат
 Коммунист дуулаҕа кэккэтин.

Кылбаарар кыыс кэрэ Өлүөнэм бизрэгэр
 Ол ырыа сатарыы дуорайар;
 Колхозтаах хочобор ол көнүл сахалар
 Партия сирдьити туойаллар.

Устата биллибэт, туората көстүбэт
 Улахан дойдуттан күн буолан күөрэйдин.
 Түөрэхпит умсубат, төлкөбүт төннүбэт
 Төрүттээх ыһыабын кэскиллээн тэрийдин.

Хос ырыата:

Партия знамятын анныгар түмсэммит
 Баарабай кыайынан барбара үүнэбит,
 Тэрийбит дыалабын тэңитэн иһэбит,
 Онорбут олоххун оһуордаан симиибит.

Ураанхай сахалар, кэриэстээн Ленини,
 Улууттан улууну, генийи, киһини! } 2 төгүл

КОММУНИЗМЫ ТУТААЧЧЫЛАР МАРШТАРА

П. Тугааһымын тэглэ

Походнай марш темпатынан.

Ньир-гизэр мар-шы-нан тэн үк-тээн би-рья-быт ин-ни-бит дигэ-ки
 5 А-йыл-жа күү-лүн тэ-һиннээн күү-рэн тур-ду-бут би-һи-ги

Ньиргизэр маршынан тэн үктээн,
 Барыабын иннибит дигэки,
 Айылжа күүһүн тэһиннээн,
 Күүрэн турдубут биһиги. } 2 төгүл

Халтыбыт чабылжан уотун,
 Астыбыт хайа күлүүһүн;
 Үүннүүбүт таас үрэх уутун,
 Көрдүбүт үлэ үөрүүтүн. } 2 төгүл

Түөскэ эдэр саас этингэ
 Дьоллоох үлэттэн уһуктар,
 Маршынан хаамтыбыт бииргэ } 2 төгүл
 Күндэлэс дьолу туппуттар.

Биһиги улуу убайбыт
 Нуучча наруода салайар:
 Сахалар күн, түүн сайдабыт, } 2 төгүл
 Дьоллоох ырыабыт дуорайар.

Партия дьолбутун биэрбитэ,
 Ынгырар үрдүк дьулуурга.
 Күүскэ хардыылаан биэриэххэ } 2 төгүл
 Коммуна суолун солуурга.

ЭЙЭ ЫРЫАТА

Сүүрэн Омглоон тата.

Марьянган. В темпе марша.

Зөгөөдөл

Күөх нуобай сибэки, күн диэки тардылаах, күөрэгэй, да чычаах, күөх окко уйалаах.

Дьон нуоруод үрдүккэ, үөрүүгэ дьулуһар, чэлгийэ барыга, дьоллорго тардыһар. Дор

доонноох тойукпут, дуораһый, туой ылаа! Дьон нуоруод дьулурун,

рун дьолдоорун уруйдаа! тат уруйдаа!

Күөх нуобай сибэки,
Күн диэки тардылаах,
Күөрэгэй да чычаах
Күөх окко уйалаах.

Дьон-наруод үрдүккэ,
Үөрүүгэ дьулуһар,
Чэлгийэ барыга,
Дьоллорго тардыһар.

Дордоонноох тойукпут,
Дуораһый, туой, ылаа!
Дьон-наруод дьулурун,
Дьоллорун уруйдаа!

Өс кыайбат эйэни
 Эйэ баар дыни күүстээх,
 Сор кыайбат дьоллору-
 Үлэ баар кэскиллээх,
 Эйэ чэл кыната
 Сир ахсын дайыаба,
 Сэрин уот тыыннара
 Кыайтаран самныаба.

Дорҕоонноох тойукпут,
 Дуораһый, туой, ыллаа!
 Дьон – наруод эйэтин,
 Үлэтин уруйдаа!

Кэскилбит тирэбэ,
 Коммунист партия,
 Күн Ленин үөрэбэ,
 Күн Сталин ыйыыта,
 Кырдыкпыт кыайыаба,
 Эйэ-ил чингэбэ,
 Коммуна күннэрэ
 Күндээрэ көрүүбэ!

Дорҕоонноох тойукпут,
 Дуораһый, туой, ыллаа,
 Дьон - народ кырдыгын,
 Кыайытын уруйдаа!

ДОРООБО, МОСКВА

Лесенд Попов танил

Маршьянан. Холсугук

Эгснана

Дой-ду-бут тө-лөн-нөөх сү-рэ-э, дой-ду-бут мо-дун-наах ти-рэ-э үр-дүк өй, киэн са-наа
 муо-ра-та үр-рүү, дьол, күн, э-йэ куо-ра-та. Дор-оо - бо тап-тал-наах Мос-ку-ба!
 Дор-оо - бо, кил-биэн-нээх Кре-мль! Дор-оо - бо, тап-тал-
 наах Мос-ку-ба! Дор-оо - бо, кил-биэн-нээх Кре-мль!

Дойдубут төлөннөөх сүрээ,
 Дойдубут модуннаах тирээ,
 Үрдүк өй, киэн санаа муората,
 Үөрүү дьол, күн эйэ куората,

Дорообо, тапталаах Москва,
 Дорообо, килбиэннээх Кремль! } 2 төгүл

Тойуктаах-ырыалаах кэллибит
 Дьолломмут хотугу дойдуттан.
 Эбэрдэ эйиэхэ биэрэбит
 Эн народ онгорбут дьонгуттан.

Биһиги махталбыг бастыга
 Эйиэхэ ананар, Москва. } 2 төгүл

Кремль сырдыга тэнийэр
 Киэн Лена, муус муора биэрэгэр.
 Кремль сулуһа сандаарда
 Алданга, Дьяаныга, Сангарга.

Бишээхэ, хотугу дойдуга,
Күн буолан күндээрдиг, Москва!

} 2 төгүл

Нууччалыын доҕордуу наруодтар:
Сахар, эбээнэр, одуулар —
Москва суолунан барабыт,
Коммуна олобун айабыт.

Айхаллан, тапталаах Москва,
Айхаллан, килбиэннээх Кремль!

} 2 төгүл

II. Тулаагийн тгала.

Тигтэйбжээ. Не спеша.

Дол-гу - йа хам - саа эн муо - ра кур - дук, то - ло - ру ас - таах са-нар-быт бур -
дук. Ын бас-талх уу - нин э-лгн-гээх ар - дах куу гу - руу ку - тин у - ги-бмн хан - ш

Долгуйа хамсаа
Эн муора курдук,
Толору астаах
Саһарбыт бурдук.
Ыажаастаах уунан
Этингээх ардах
Куугунуу кутан
Утабын ханна.

Көмүс төбөбүн
Күнгэ көтөбөн,
Эн, түүрт өгтүгүн
Эргиччи көрөн,
Үөрэн кэпсиигин:
«Миэхэ ас кутан
Хамсы турдум мин,
Хаһынтан куотан.

Аттаах да киһи
Көстүбэт гына
Үүннүм билигин
Бу күөх сайынга.
Колхозтаах дьонум,
Быһын кэлэнгит,
Мин үүнэр дьолбун
Эһи биэрбиккит.

Күндү туорахнын
Тымныгыттай кистээн,
Суулуу турабын
Солко киистээн,
Комбайн кэлэрин
Күүтэ-күүтэбин,
Күрүө үрдүэн
Күлүмнээн үүнэбин.”

Инньэ диги бурдук
Ыга куустуһар,
Кизиг муора курдук
Суугунуу устар.
Долгуйа хамсаа,
Эн муора курдук,
Толору астаах
Саһарбыт бурдук.

КЫТАЛЫКТАР КЫРДАЛЛАРА

Левонд Полюе ыала

Бытаан соџустук. В темпе вальса

Ү - гүс үө - мөх үөл үөт - тэр ү - мү - рүч - чү үүм - мут - тэр,
 кы - та - лык - тар кыр - дал - ла - ра бу киэн Ле - на кы - тыл - ла - ра.

Үгүс үөмэх үөл үөттэр
 Үмүрүччү үүммүттэр,
 Кыталыктар кырдаллара —
 Бу киэн Лена кытыллара.

Улуу өрүс хочотугар,
 Куба түһэр хомотугар,
 Ыйырбахтаан ылар курдук,
 Эбирийэ тыына турдум.

Кэрэкэтиэн Ийэ дойдум,
 Сахам сирин сааскы күөбэ!
 Кэбэ эттин, чыычаах туойдун,
 Сүрэх тэптин күүс үлэбэ.

Левина Попова

Түргэнэ суохтук. Не очень скоро.

Бү-лүү, Бү-лү э-бэк-кэ-бин бү-гүн өй-дөөн кэл-лим мин. Кэ-бэ э-тэр, ө-төн үө-тэр
 7
 кэ-ри, ча-ран сир-дэр-дэх, дыг-ргэй-бэх-тин сүү-рэр-кө-төр ды-гис-кэн-нээх сүү-рүк-тээх.

Бүлүү, Бүлүү эбэккэбин
 Бүгүн өйдөөн кэллим мин:
 Кэбэ этэр, өтөн үөтэр
 Кэри, чаран сирдэрдээх,
 Дьэргэйбэхтин сүүрэр-көтөр
 Дыгискэннээх сүүрүктээх.

Бүлүү, Бүлүү эбэккэбин
 Бүгүн өйдөөн кэллим мин:
 Туустаах манган хайалара
 Туналынхан тураллар,
 Налы-намчы сыһылар
 Намылынхан сыталлар.

Бүлүү, Бүлүү эбэккэбин
 Бүгүн өйдөөн кэллим мин:
 Тыраактардаах уолаттара
 Дьолбут суолун солуулар,
 Косилка кыргытара
 Окко оһуор анһаллар.

Бүлүү, Бүлүү эбэккэбин
Бүгүн өйдөөн кэллим мин:
Самолеттар тигинииллэр
Былыттары быһыһынан,
Борокуоттар эрдинэллэр
Ньурба, Сунтаар аннынан.

Бүлүү, Бүлүү эбэккэбин
Бүгүн өйдөөн кэллим мин —
Ууга көстөр: сырдык, кэрэ
Уһун куорат күлүгэ.
Үлэ, үөрүү, дьолбут сирэ
Буолла Бүлүү биэрэгэ!

ЛАУРЕАТ ТУҢУНАН ЫРЫА

Мовсей Ефимов тьла

Холку собустук. Не очень скоро.

А - ыт - та - баг тым - шал - тал а - Вар ү - лэ, өй, үө - рэх

5
Ду - луу - ру - нан эн кый - дыг, ла - у - ре - ат Дьө - гүө - рөп.

Айылбабыт тымныытын
Айар үлэ, өй, үөрэх
Дьулурунан эн кыйдын,
Лауреат Дьөгүөрөп.

Чэрдээх илиинг сылааһыттан
Помидордар, дынялар,
Крым күнүн санатан,
Кытара буһан тахсаллар.

Обуруоккар: хаппыыста,
Олус бөдөн обурсу.
Тула өттүн барыта
Тунаар солко олордуу.

Тонгу-чэги ириэрэр
Модун күүһү эйиэхэ
Албан ааттаах партия,
Улуу наруод биэртэрэ.

Дьоһун аатын-сурабын
Дойду устун тарбаата,
Дьонун-сэргэн махталын
Ырыа гынан ыллаата.

Үүнүө өтөр бу манна:
Собурууну туйгун сад.
Инжир, кэрэ яблоня,
Намылайбыт виноград.

Ону кэпсиир биһиэхэ
Обуруотун уйгута,
Мичуриммыт үөрэбэ
Хоту сиргэ тарбаата.

ТААРЫЙ, ТААРЫЙ ХОМУСКУН!

Баян Хабарынас гиед

Тэгтэйбжээ. Не спеша.

Хо ду-һа-га ко-сил-ка ку-ру-луу-ри уу-рай-да Та-лах о-туу та-һа-гар тор-жо бу-руо
 ү-наар-да Ү-лэ, тап-тал дьо-лу-нан сү-рэх-тэ-ри дол-гун-тан.
 Тал-ба-на-рын со-бу-стук тал-рай, та-рай хо-му-скун.

Ходунага косилка
 Курулуура уурайда,
 Талах отуу таһыгар
 Торжо буруо унаарда.
 Үлэ, таптал дьолунан
 Сүрэхтэри долгутан,
 Талба-нарын собустук
 Таарый, таарый хомускун!

Комсомоллар, ыгчатгар
 Хотуурбутун сүктүбүт.
 Алаас чэл күүх ачатын
 Биһи охсон бүтгүбүт.
 Кырымпалыыр куоластаах
 Кыталыгы санатан,
 Нарын, нарын собустук
 Таарый, таарый хомускун!

Харах ылбат туоралаах
 Хадьымалбыт кэнээтэ,
 Бүгүн ордук кыайылаах
 Биригээдэ үлэтэ.
 Үтүө-мааны доборум,
 Үрүн көмүс туллугум,
 Нарын, нарын собустук
 Таарый, таарый хомускун!

АГРОНОМ УОЛ ИНЭР

Мөнхсай Егэмөн тгэлэ

Тигтэллик. Довольно скоро.

Ритмо

Ал - лах а - тын тиэтэтэн, о - бу - ру - цом уол и - нэр.

5

Ритмо

Кө - мүс дуйу бүрүнэн, күндүл кү - хүн көрсү - нэр.

Аллаах атын тиэтэтэн,
Агроном уол инэр.
Көмүс дуйу бүрүнэн,
Күндүл күнүн көрсүнэр.

Комсомола бу уолу
Колхоһугар ыппыта,
Өртөн ыла дьулуспут
Баға сана туолбута.

Хоту дойду тымныатын
Хотор хоһуун үлэбэ
Күүстээх көмө буолуоға
Кини үрдүк үөрэбэ.

Аллаах атын тиэтэтэн,
Агроном уол инэр.
Көмүс дуйу бүрүнэн,
Күндүл күнүн көрсүнэр.

ХОПТОЛОР

Элчинд Погова

Холку собурук. Виволнованно.

Чуум-пур-бут муо-ра-ба мун-нью-стан хоп-то-лор кыл-бан-ны дай-ды-лар.
 Мин-са-нам сү-рү-дээ тар-дас-та тө-рөө-бүт Хо-ту-гу дай-ду-бар.

Чуумпурбут муораба мунньустан
 Хоптолор кылбанны дайдылар.
 Мин санаам, сүрэжим тардыста
 Төрөөбүт Хотугу дойдубар.

Онно хаар кыдамнаан эрдэбэ,
 Күөллэргэ күдэрик түстэбэ;
 Онно тыал куһууран эрдэбэ,
 Киэн Лена мууһунан күллэбэ.

Абыннам хаан-уруу дьоннорбун,
 Көлүйэ күөллэрдээх тыаларбын,
 Түптэлэс тымныыга тыынарбын,
 Төгүрүк алааспар сылдыарбын.

СЫЛГЫНҮТ

Дьон Дашыга тыла

Сыыдам соһустук. Болро.

Ү - рүүн хаар- даах сы- һына- лар, ү - рү - йэ- лэр, сис тыа- лар. Тул- лук - та - ро

6 сыл- ты - лар ха- һан а- һыа бар- ды- лар. Хан- на ба- бар хас- ты- лар, хыр, тыл, тым- тыл

12 буо- луо - ба Кол - хоз тап- тыар, ас - ты - лар сыл - ты- һа - та бу - луо - ба

Үрүүн хаардаах сыһыылар,
 Үрүүэлэр, сис тыалар
 Тулуктара сылгылар
 Хаһан аһы бардылар.
 Ханна бабар хастыннар,
 Хаар, тыал, тымныы буолуоба,
 Колхоз таптыыр, астынар
 Сылгыһыта булуоба.

Сылгыһыттан бастын дьон
 Бастаан герой буоллулар.
 Үлэ – хайбал, үлэ – дьол,
 Үксээтиннэр геройдар!
 Сылайары билбэккэ,
 Сылгылары бэрийэ
 Ынғыр аттаах биэбэккэм
 Ырын тула кэрийэр.

Оболоммут дьон курдук,
 Үөрэр сана кулунна;
 Сылгыһыһыт уһуннук
 Сыдыар сиргэ, курунна;
 Сылайары билбэккэ,
 Сылгылары бэрийэ,
 Ынғыр аттаах биэбэккэм
 Ырын тула кэрийэр.

ЛЕНА БИЭРЭГЭР

Ник. Сергеев тглта

Вальс темпата. В темпе вальса.

А - ры - лы - ыар Ле - на - ыан. а - ма ха - ыан ум - нуо - муй, са - ба ы - ыар дол - гу - нуун са - наа - бат - таах буо - луо - муй! Ө - рө - бүл - гэ сын - ньа - нар, ө - рүү тап - тыр ми - эс - тэ - бит Күн - дүү Ле - на би - эр - гэр кү - лэ - оон - нуу ки - рэ - бит.

Арылыяр Ленабын
 Ама хайаан умнуомуй,
 Саба ыһар долгунун
 Санаабаттаах буолуомуй!
 Өрөбүлгэ сынньанар,
 Өрүү таптыыр миэстэбит,
 Күндү Лена биэрэгэр
 Күлэ-оонньуу киирэбит.

Элбэх буолан сөгүөлээн
 Эрчимнээхтик харбыыбыт.
 Онгочонон күүлэйдээн
 Унуор тахса сылдыабыт.
 Сылаас кумах тэллэбэр
 Сынньаланнаан сытабыт.
 Күнүн ахсын чэбдийэн
 Күүһү-уогу мунньабыт.

Тулсан илэр биэрэгин
Тугуулар ньиргийэр,
Дьолтон үөрэр Ленабын
Дьокуускайым кизргэтэр,
Арылыар Ленабын
Ама хайаан умнуомуй,
Саба ыһар долгунун
Санаабаттаах буолуомуй!

КЫЫС ЫРЫАТА

Күшүк Узрастыаран тила

Унаарычы собус, Умеренно.

Ү - түө, нуу-рал киэ - кэ-бэр, у - рэх чуу-пу биэ-рө - гэр, ги-та- ра-тын тыа - ха-та

7
кыыс- чаан ы- рыа ыл- ла - та; Ы-раас уу - лаах ү - рө - рөм ы-раах ус - тин

12
кыс- баа - рый, о-бо ту - нуй сү - рө - рөм, ор - сууй таа-лан ыл- лаа - рый.

Үтүө, нуурал киэһэбэр,
 Үрэх чуумпу биэрэгэр,
 Гитаратын тыаһата
 Кыысчаан ырыа ыллаата:
 «Ыраас уулаах үрэм,
 Ыраах устан кылбаарый,
 Обо тунуй сүрэм,
 Оргууй таалан ылаарый.

Көссүө, сэмэй сэгэттэй
 Көрсө кэлиэх буолбута;
 Экчи тийиэм диэн этэ,
 Эрэннэрэ турбута.
 Дьолбун булбут тулукпун,
 Добоччукпун саната,
 Тохтор көмүс доржоонгун
 Долгуһугуй, гитара.

Эппит тылын сэгэрим
Номнуо хайдах умнуобай?
Эдэр, истин биэбэйн
Туохтан кини тумнуобай?
Кэлиэ талах мутугар
Чыычаах нуктаан ылыыта,
Таастаах элгээн уутугар
Тырым сулус тыгыыта.

Уйарбаабыт сүрэжим
Уйгуурума, оо, уоскуй.
Оттон чаргы үрэжим,
Ооньюу-күлэ, эн устууй.
Чуумпу көнүс үрдүгэр
Кыысчаан ырыа ылыыра,
Нуурал түүнүм үөһүгэр
Гитара тыаһыра.

СИБЭККИЛЭЭХ ТҮННҮК

Балл Хабырлас тгээ

Сүхаллык, Довольно скоро.

Кү - лү - мур - дэс үр - дүк - кэ - күөр - эг - ай - им - ыл - ша - та. Си - бэк - ки - лээх - түн - нүк - кэ - ча - бы - лы - да

күн уо - та. Ба - җа - ра - бын би - ли - эх - шин до - җо - рум баа - рын - суо - бун.

Кут - та - на - бын ки - ри - эх - шин, хай - тах э - рэ - тол - ло - бун.

Күлүмүрдэс үрдүккэ
 Күөрэгэйим ылаата.
 Сибэккилээх түннүккэ
 Чабылыда күн уота.

Баҗарабын билиэхпин
 Доҗорум баарын-суобун.
 Куттанабын кириэхпин,
 Хайдах эрэ толлобун.

Көлүйэбэ талахтар
 Күлүктэрин көрбүттэр,
 Харабым арахпата
 Сибэккилээх түннүктэн.

Күөрэгэй, өрө дайан,
 Көптөхүйэ үрдүгүн!
 Көрбүт киһи, күн буолан,
 Сибэккилээх түннүгү!...

БИИРДЭ АРАЙ БААҢЫНАҢА...

(Колхозная шуточная)

Сөмөл Давтсов тгала

Кордөөхтүк. Оживленно

Биир-дэ-а-рай баа һы на-ҥа бур дукбы һар аар тэт-тар, бииркэмкү-тэ хаа дьыла-һа, бри га-ди-ри

8 ы-рыт-ты-лар. А-рай Биэ-рэ хай-дах э-рэ тө-дө-тэ-рэ

12 тэ-тэ-рэр, мө-шиктэл-дах бэ-йэ-тэ биир да ты-лаа зө-тө-тэ

Биирдэ арай бааһынаҥа
 Бурдук быһар кыргыттар,
 Биир кэм күлэ, хаадьылаһа,
 Биригэдьири ырыттылар.

Арай Биэрэ хайдах эрэ
 Иэдэстэрэ тэтэрэ,
 Мэник тыллаах бэйэтэ
 Биир да тылы эппэтэ.

- Биэрэ киэнэ биригэдьиирэ
 Бэртээхийэ уол, - диэтэ
 Дьиибэ киһи – мэник Ира,
 Дьүөгэтин түһэн биэрэ.

Хардалаах аххан бэйэтэ
 Биэрэ кыыс хардарбата,
 Ис санаата үөрэ-үөрэ,
 Ираны кынчарыйда.

- Сэмэйэ бэрт ээ, бэл диэтэр
Сэнэргэниэн кыбыстар,
Хоһуун киһи ордук! – диэтэ
Критик киһи Калиста.

Биэрэ доҕоруун туһунан
Бу тылы ылыммата:
Хоһуунун билбит быһыынан
Хомуруйа санаата.

Сорохтор уолу хайгыылар,
Ким эрэ үөһэ тыынар,
Сорохтор быһыы быһаллар,
Сорох күлэн ыгыстар.

Биэрэ кыыс арай бэйэтэ
Биир да тылы эппэтэ,
Ол иһин көрдөөх дьүөгэлэр
Имнэнсэн кэбистилэр.

ТАПТЫЫР ЭБЭЭТ СҮРЭБИМ

Алексей Бродников тгэлэ

Түргэшик. Соро.

Күндүл халлаан күөнэ буолбут күлүмүрдэс бэйэлээх, көстөөх сиртэн күлэ турбут

күндү хайа кирбиилээх Таастаах Амма үрэбин таптыыр эбээт сүрэбим.

Күндүл халлаан күөнэ буолбут
 Күлүмүрдэс бэйэлээх,
 Көстөөх сиртэн күлэ турбут
 Күндү хайа кирбиилээх
 Таастаах Амма үрэбин
 Таптыыр эбээт сүрэбим. } 2 төгүл

Алган симэх оһуор аспыт
 Ары саһыл хонуулаах,
 Иэбэй-нуоҕай мускуллубут
 Иирэ талах тулалаах
 Таастаах Амма үрэбин
 Таптыыр эбээт сүрэбим. } 2 төгүл

Күндү түүлээх үөрдээн ааспыт
 Үрэх баһа тыалардаах,
 Тараах муһун өрө аспыт
 Таба, тайах кыыллардаах
 Таастаах Амма үрэбин
 Таптыыр эбээт сүрэбим. } 2 төгүл

Күүстээх сүүрээн көнгү түспүт

Күрүлгэниээх сүрбэлээх,

Күүөх сайыгына төгүрүспүт

Көлүкэчээн күөллэрдээх.

Таастаах Амма үрэбин

Таптыыр эбээт сүрэбим

} 2 төгүл

Дьоллоох олобу уһанар

Дьонун, туйгун дьоннордоох,

Электро уота сандаарар

Элбэх бөдөн колхозтаах

Таастаах Амма үрэбин

Таптыыр эбээт сүрэбим.

} 2 төгүл

АРТЫАЛЛААХ БУЛЧУТТАР

Сергей Васильев танил

Маршьян. Маршеобразно

Ар - тыал - лаах бул - чут - тар са - лы - нар кэ - тэм - мит
 А - рыа тыа быа - ныа - ши а - вын - шан и - хэ - бит,

3
 Киэн - тай - жа кэз - лэ - ши ы - рыа - нан эй - мэ - тэн,
 Кэ - рэ - мэс кэ - ши - бит кэс - кэ - лэн туо - ва - бит.

Артыаллаах булчуттар хайынар кэтэммит
 Ары тыа быыһынан айаннаан иһэбит,
 Киэн тайжа кизэлитин ырыанан эймэтэн,
 Кэрэмэс кэһиибит кэскилин туойабыт:

«Сиппиит, туппупут субу баар буолуоҕа,
 Сохсобут, капкааммыт кэһинитин ууруоҕа.
 Сымнаҕас көмүһү сыа хаартан хаһабыт,
 Советскай народка модун күүс мунһабыт!

Саһыллар хаар кырсын ойуулаан иһэннэр,
 Тохтооннор иһирик быыһыгар саһаллар;
 Туораахтыын куустуһан чэрэнниир тэрээктэр
 Мутуктан мутукка субунгуу ойолдор.

«Сиппиит, туппупут субу баар буолуоҕа,
 Сохсобут, капкааммыт кэһинитин ууруоҕа.
 Сымнаҕас көмүһү сыа хаартан хаһабыт,
 Советскай народка модун күүс мунһабыт!

СТУДЕНТ ДОҖОРБОР

Лейлад Пожат тыла

Набыллык. С чувством.

Бэ - йэ - гэр э - пэк - кэ, э - йи - гиш тап - тыы - быш
то - ро - гун быш - бөж - кэ, до - җо - руом, тап - тыы - быш

Бэйэбэр эпэккэ,
Эйигин таптыбын.
Тоҗотун билбэккэ,
Доҗоруом, таптыбын.

Эн тоҗо таайбаккын
Кыыс эпэт тапталын;
Мин дизки көрбөккүн,
Тылгыттан матабын.

Хойутаан хаалангын,
Хомойо сылдыабын:
Үөрэхшин бүтэрэн,
Мин ыраах барыабым.

Миигинниин кэпсэтиий,
Мин дизки эн көрүүй.
Студент доҗоруом,
Хойутаан хомойуон.

БУЛЧУТ

Н. Эрповын тус

Суьаллык. Скоро

Халлаан халын хаар кыл бай, хайаларга тыларга, хайынарынан сылдыар хаарыан кыһын
 8 дьэ кэлдэ. Айанныр ыраах-ыраах, хаар үрдүн бурбачыта,
 13 уоттаах саһыл тутуурдаах, ойуур тыабыт булчута.

Халлаан, халын, хаар, кылбай,
 Хайаларга, тыларга
 Хайынарынан сылдыар
 Хаарыан кыһын дьэ кэлдэ.
 Айанныр ыраах-ыраах,
 Хаар үрдүн бурбачыта,
 Уоттаах саһыл тутуурдаах,
 Ойуур тыабыт булчута.

Көрүй, манган хаарынан
 Үмүрүчү үктэнэн,
 Күлүмүрдээн ааспытын
 Күндү түүлээх барахсан.
 Булчут ону сонордоон
 Мохсоболлуу сурулуур,
 Халын тайба, маар сирин
 Хайынара ойуулуур.

АЛААСКА МИН ЫАЛЛЫЫ КОЛХОЗПАР

Сезен Давытов талы

Ийнэлээхтик. С чувством.

А-лаас - ка мин ыал-лыы кол-хоз - пар аа-тыр-быгыыт -гы-ыат ки-ни баар. ол ки
 ни хо - той-дуу ха - ра - тар дуу - ха - баи ту - тар-дым бы - ыла -
 аах. Кы - нат - лам и - ма эи и - ни - гил?

Алааска мин ыаллыы колхозпар
 Аатырбыт сылгыһыт киһи баар,
 Ол киһи хотойдуу харабар
 Дууһабын туттардым быһыылаах.

Кынаттаах туус манан атынан
 Кытылбар көгүтэн ааһарын,
 Санааргыы, бүтэйдии сайыһа,
 Саната суох көрөн хаалабын.

Оһуокай сабалаан чоргуйан,
 Оһуяа-доһуяа дугунан,
 Үнкүүлээн битийэн барабын
 Үөрэ дуу, сөһө дуу көрөбүн.

Кинини мин өрүү саныбын,
Кинини мин түнээн көрөбүн,
Суоьугар бүтэйдии ахтабын,
Баарыгар тылбыгтан матабын.

Үчүгэй харабын алыба,
Үчүгэй түүл курдук манньытар,
Тапталы мин билэ илигим...
Тапталым, ама, эн инигин?!

БАЛЫКСЫТТАР

Шин Гоголев тусга

Нагьдальяс, Спокойно.

Киз-хээ - ин чуум-пу нас - хы - лий - да, сы-лай-быт дол-гун, ну - хи - рий - да, кы-тыл
 5 тан кы - нат-тах эр - дий - эр им хо - ту кыл - бит-шны тур - ду -
 8 лар, им хо - ту кыл - бит - шны тур - ду - лар.

Кизнээни чуумпу наскыһыйда,
 Сылайбыт долгун нухарыйда,
 Кытылтан кынатгаах эрдиилэр
 Им хоту кылбанныы көттүлэр.

Халлаанныын, уулуун дьэрэлийэн
 Көрүөххэ тово үчүгэйэй!
 Дьэнкэрэр чөөмпэбэ сулустар
 Үөр күстэх кэриэтэ ооньюулар.

Утуйбут өрүс урсунунан
 Ырыалар ааллыы уһуннулар,
 Уолаттар ырыаны кытары
 Кытыыга состулар мунханы.

Дыримнэс көмүс бэйэлээхтэр
 Харабын аайы иннибиттэр,
 Элбэх да балыгы уолаттар
 Кумахха хоторо куттулар.

Кизнээни чуумпу наскыһыйда,
 Сылайбыт долгун нухарыйда,
 Кый ыраах кытылга бэһиэлэй
 Кутаалар дьизэрэнкэй тэптилэр.

КЭТЭНИИ

Дунд Дянгана таш

Вальс темпатынан.

Са бах ойуур ыллы - гал - тил, саас - кы киэ - бэу и - ры - тил - тил, сар - сар -

10 да - ны кө - мүс күн - нүү сар - да - та - лан тө - гү - рэл - нүү, до - боч -

18 чу - гуом, кэ - лэн кө - До - боч - чу - гуом, кө - хүн, кө - хүн!

Сабах ойуур ыллыгттан,
 Сааскы киэһэ арылыгттан,
 Сарсыардааны көмүс күннүү
 Сарданганан төгүүрүннүү,
 Добоччугуом, кэлэн көһүн,
 Добоччугуом, көһүн, көһүн!

Эрэйдиирин билимнэбин,
 Эппит кэмнэр кэлимнэбин
 Таптал уота кутаа буолан,
 Төлөн түөһүм сиигэ уолан,
 Умайабын... умайабын...
 Хардан оттуу умайабын.

Обо сааспыт биирдэ кэлэр,
 Умнуллубат мүүтүн биэрэр.
 Итин-сылаас көрсүһүүбүт,
 Ибир-сабыр кэпсэтиибит
 Дьоллоох кэмин уһатыма,
 Сойутума, сойутума!

Сабах ойуур ылыгыттан,
Сааскы киэһэ арылыттан,
Сарсыардааны көмүс күннүү
Сардананан төгүрүннүү,
Добоччугуом, ойон табыс,
Добоччугуом, табыс, табыс!

ДОЛГУНЧА

Күндүк Уурастыларип тила

Сыдыамнык. Живо.

Сыдыам та - ба - тын ньуо-бу-лаан сын-дыыс кур-дук кө-тү-тэр. Чыыс-тай ха-йа - тын у-нуор-дан

7 чыс-хаан күү-лүн көр-сү-лөр, а-раас ү-рөк - кы-тыл-ты-гар сох-со, хан-каан ия - тэ-лиир,

13 А-бый, Муо-ми - быыс-ти-ры-гар со-рө-то-бун тий-тэ-лиир Хо-ту-гу кы-рай - бул-чу - та

19 кол-хоз кыы-ла Дол-гун-ча Хо-ту-гу кы-рай-бул-чу-та кол-хоз кыы-ла Дол-гун-ча

Сыдыам табатын ньуобулаан
 Сындыыс курдук көтүтэр,
 Чыыстай хайатын унуордаан
 Чысхаан күүһүн көрсүһөр,
 Араас үрэх кытыгыгар
 Сохсо, ханкаан иитэлиир,
 Абый, Муома быыстарыгар
 Соботобун тийтэлиир

Хос ырыата:

Хотугу кыраай булчута
 Колхоз кыыла Долгунча. } 2 төгүл

Көрсүөх буолбут анал кэмим
 Күндү биэс да сөкүүндэтин
 Туохха-туохха атылыамый?!
 Туохха сатаан сыаналыамый?!
 Сөкүүндэттэн сүүс сыл үөскүүр.

Кырыалаах тайба кыстыктаах,
 Туруук Дьяангы дурдалаах,
 Кырса, саһыл кыбыныылаах,
 Чулуу саарба тутуурдаах,
 Дьолун булбут колхоһугар
 Дьонно киэнник биллиилээх,
 Көнүл Ийэ дойдугугар
 Күндү түүлээх бэлэхтээх

Хос ырыата:

Хотугу кыраай булчута
 Колхоз кыһа Долгунча. } 2 төгүл

СҮРЭБИМ ТЭПТЭБИЭН

Балт Хаймарын тгэл

Наһаа тгтэйбжээ. Не спеша

Мас-саы - на тыа-һаа-баг, хо-туур да ыла-лаа - баг ү-лэ-бит уу-рай - да, үрөх-лнт чуум-нур

да Ты-рым - шал түс - тү - лэр түн-нүж - тэр уот - та - ра, та - шах

һан бүт - тү - лэр һан - шалж - салт кыр - гыг - тар

Массына тыаһаабат,
Хотуур да ылаабат:
Үлэбит уурайда,
Үрэхлнт чуумнурда.

Тырымныы түстүлэр
Түннүктэр уоттара,
Ынах һан бүтүлэр
Ыанныксыт кыргыттар.

Сэгэрим кэлиэ дигн,
Суол дигки көрөбүн,
Сүрэбим тэгтэбигн,
Бэйэм да сөбөбүн!..

Халдыайы сағанан,
Хатыны быһыһанан,
Кылбанһы хамсаата
Кыыс маған былаата.

Колхозгаах үүннэрэр
Бурдугун тыаһыгар.

Түүрт көмүс орденын
Күлүмнүүр толбоно
Эдэр саас сылларын
Дьолунан толордо.

Комсомол, ол иһин
Тапталым уотунан,
Оо, бүгүн эйигин
Туойабын ырыанан.

ФИЗКУЛЬТУРНИКТАР ҮРЫАЛАРА

Энгийн тал

Маршанан. В темпе марша.

Үө-рэр - көтөр күм-мүт үү-нэн, ө-лөр - сү-тэр кэ-ми үү-рэн дьол-лоох о-лох ту-ру-

гур-да, оон-шуу-кү-лүү о-ло - бур-да. Эр - дэх, хос ырыата сэм-сэ э-дэр ыч-чат, алар-дал

ах - сын кыт - тан тах - сан саас - кы дох - сун мо - туок

дол - гун мо - дун күүс - сүн бү - гүн ко -

Үөрэр-көтөр күммүт үүнэн
Өлөр-сүтэр кэми үүрэн,
Дьоллоох олох туругурда,
Ооньуу-күлүү олобурда.

Хос ырыата:
Эрдээх, сымса
Эдэр ыччат,
Кырдал ахсын
Кыттан тахсан,
Сааскы дохсун,
Мотуок долгун
Модун күүскүн
Бүгүн көрүн.

Үрдүк кыайыы, үөрэх, сайдыы,
Көнгүл киһи, үтүө майгы
Силигилии үүммүт сирэ –
Совет сирэ – сиртэн кэрэ.

Хос ырыата:

Бүгүн халлаан былгыгтара —
 Парашютист баарыстара,
 Хонуу-толоон мандардара —
 Физкультурник маайкалара.

Хос ырыата:

Күрэхтэһни: тустуу, сырсыы,
 Көтүү, кылыы, мээчик хапсыы
 Күнэ үүнэ — көрүлүөбүн,
 Күүһү-уоһу көрдөрүөбүн.

Хос ырыата:

Наада буолуо — Ийэ сириң
 Чабыл сырдык, кэрэ иэнин
 Көмүскэһиэ эрэллээхтик
 Чэгиэн-чэбдик физкультурник!

Хос ырыата:

Эрдээх, сымса
 Эдэр ыччат,
 Кырдал ахсын
 Кыттан тахсан,
 Сааскы дохсун,
 Мотуок долгун
 Модун күүскүн
 Бүгүн көрүн!

МАННАЙГЫ ХААР

Степан Тимофеев тала

Кордоохтук. Оживленно.

Ыл, көр түн - нү - гү - нэн ма - нан ү - рү - мач - чилэр

тэл - гә - һә - бә кә - лә, кә - лә тэл - бәә - ри - һән тү - һәл - лэр.

Ыл, көр түннүгүнэн,
Манан үрүмэччилэр
Тэлгәһәбә, кәлә-кәлә,
Тэлбээриһэн түһәллэр.

Үктүүр сир ордубата,
Үп-үрүн тэлгәһәбит.
Үрүмэччи буолбатах,
Ити хаар түһэр эбит.

Олус кэрә кәм иһәр,
Ол иһин ити хаардыыр.
Хаарыан кыһын дьә кәллә
Ханкылыын, хайыһардыын.

ХААРЫНАН ООНЬУУБУТ

А. Абауызовский тыла

Көрдөөхтүк. Радостно, игриво.

Кыргыстар *f* Уюлгтар

Куо - бах ма-ған хаар тү-һэн, тур-тай-да то - доон иэ- иэ. Куо - бах ма-ған хаар тү-һэн

тур-тай-да то - доон иэ- иэ. Бол - лох, хас-пах бү- рүл лэн, дой-ду ньюу-ра ту бус- та.

Куобах маған хаар түһэн,
Туртайда толоон иэнэ.
Боллох, хаспах бүрүллэн,
Дойду ньюура тубуста.

Хойуу хаары бөлөхтөөн,
Тойторуяа көгүөхпүт,
Түспүт хаары чөмөхтөөн,
Төкүнүтэ сүүрүөхпүт.

Салааскаға тиэйсінһэн,
Сосуһуөхпүт, оонньоухпүт,
Хатыыскалаан тэлээрэн,
Төмтор ньюурун оймуөхпүт.

ХАЙЫНАРДЫТ ЫРЫАТА

Мин Федосеев тгш

Сьыдамнык.Скоро

Үр-дүк сыыр, үр-дүк сыыр. Ха-фы - нар сы-ры тыыр, ту-нал хаар, ту-нал хаар, ту-ла - бар эн кыл баар! Си-тиэн

дуо? Си-тиэн дуо? Эн миин-гин, сил-лиэ-тыал? Мэ-һэй дигэн дуо, о - чуос, маар, ап - па, ык-кый, тыа?

Үрдүк сыыр, үрдүк сыыр...

Хайынар сырылыыр,

Тунал хаар, тунал хаар,

Тулабар эн кылбаар!

Ситиэн дуо, ситиэн дуо

Эн миигин, силлиэ-тыал?

Мэһэйдиэн дуо, очуос,

Маар, аппа, ыккый, тыа?!

Кыһынгы халлаантан

Күн миэхэ мичээрдиир:

-Эдэркээн сааскыттан

Эрчилин, кытаат, - диир.

Үрдүк сыыр, үрдүк сыыр...

Хайынар сырылыыр,

Тунал хаар, тунал хаар,

Тулабар эн кылбаар!

ДЕТСАДКА

Чамдээд тгэл

Көрөөхтүк. Радостно

Бу хоспут биһиэнэ
 Киэн, сырдык, ичигэс.
 Манна баар барыта
 Кэрэ, чуор үчүгэй. } 2 төгүл

Иирээннээх да кыылар
 Эйэлээх буолбуттар:
 Кэбэлиин, чыычаахтыын
 Кэпсэтэн барбыттар. } 2 төгүл

Урукку өстөрүн
 Умнубут доҕоттор –
 Куоскалаах кутуйах
 Куустуһан олооттор. } 2 төгүл

Ол эһэ оҕонньор,
 Оронго олорон,
 Куттаҕас куобахха
 Куукалка онгорор. } 2 төгүл

Бу хоспут биһиэнэ
 Киэн, сырдык, ичигэс.
 Манна баар барыта
 Кэрэ, чуор үчүгэй. } 2 төгүл

ЧУППУУСКАЛАР

Чагсаңаг пати

Санаар, абьллахтгыс. Задумчиво

Куурусса бэйэтэ, хоонньугар хорботон, иитиэхтээн испитэ элбэх үөр оботун.

Куурусса бэйэтэ
 Хоонньугар хорботон,
 Иитиэхтээн испитэ
 Элбэх үөр оботун. } 2 төгүл

Чуубурҕас сангалаах
 Чуппууска бэдиктэр
 Ийэлэрин тылын
 Истибэт этилэр. } 2 төгүл

Биир сарсыарда туран
 Мэник чуппуускалар
 Киэн олбуор устунан
 Мээнэ сырыстылар. } 2 төгүл

Эмискэ халлаантан
 Элиэ кыыл түстэ да
 Кыра чуппуусканы
 Кытаахтаан барда. } 2 төгүл

СААСКЫ ЫРЫА

А.Абдырашпакаев тыла

Үөрүүлээхтик.Радостно

Тымныы кыһы үү-рул-лэн ды-бар кыла- данн кый- дан - та, күн-дэл саво- шат эр-тис эли

7 күм-мүт кү күм уот- тан, та Чоо-руос бэр-кэ чоо- чай - да, чуу-чу-су- руу. чюон- чаар - да.

Тымныы кыһын үүрүллэн
Дыбар кыыдаан кыйданна,
Күндэл сааспыт эргиллэн
Күммүт күлүм уотганна.

Чооруос бэркэ чуочайда,
Чуучугуруу чуончаарда.

Халдыайыттан чарылаан
Хаарбыт уута суккуллар,
Күрүлгэнгэ маарыннаан
Көнүстэргэ кутулар

Күөрэгэйбит тайаарда,
Күнү көрсө ылаата.

Обо-аймах мустуһан,
Көрү-нары түһэрдэ,
Ойуур устун сырсыһан,
Күөххэ дайан көччүйдэ.

Кэрии тыаба, куулаба
Кэбэ түһэн чоргуйда.

ОТ ҮЛЭТЭ

Чагдалсан талга

Корлоох түк. Весело

үр - рэх бүтэн күрэх - хэ ко - тон ү лэ күр-гүө-мэр сыл- дын
 ок - сул - лу - бут ок - ко оон - тооо о - туу жү-лү гэр олон - ньон

Үөрэх бүтэн, күөххэ көтөн
 Үлэ күргүөмэр сылдын, -
 Охсуллубут окко оонньоо,
 Отуу күлүгэр сынньан.

Обо дьоннор ойдом баран
 От охсон оймоотубут,
 Кэриэнинэн кэлэ-кэлэ
 Кэккэлэччи түстүбүт.

Күнүс, кизэ омурбанга
 Сөтүөлээн тахса-тахса,
 Сөрүүн тыалга обустаран
 Үчүгэйинэн от охсор!

Сарадыйбыт сэлэ оту
 Сыйа тардан бэрийэ,
 Сорох обо субуу тардан
 Хотоол сири кэрийэр!

Ким мингин кытта биир тэнгэ
Тилэх тэпсэн барсыһар?
Бүгүниү күүрээниэх күнигэ
Туйгун аатын былдыһар?

От муһһар массьына күөрэгниир,
Хотуулаах косилка курулуур,
Пионер биһи колхозка
Кимтэн да ордук оттуур.

КУОЛАС ХОМУУРА

Чавдлын тгэл

Көхтөөхтүк. Оживленно.

Музыкальный фрагмент в 2/4 такте. Мелодия и аккомпанемент. Текст песни:

Куу - ру — ха - та са - хар — быт куо - лас - та - ры хо - му - ван,
 Ку - ру - ван, ие - тэ Ком - ба - ын киэн нэ - лэ мэн ус - ту - ван. Ус - ту - ван

Қуура-хата саһарбыт
 Куоластары хомууан,
 Курулаан иетэ комбайн
 Киэнг нэлэмэн устунан.

Сорох куолас кистэннэ
 От хадьымал быһыһгар,
 Оһолор, чэйинг тахсыабын
 Ол куолас хомууругар.

Биир туорах хаалыа суоҕа
 Биһи кэннибитигэр.
 Пионер эппит тылларын
 Мэддьи толорон иһэр.

Оһуор ойуу онгоойук
 Отоннуур курдук туолуо —
 Колхоз үүммүт бурдуга
 Сүтүгэ суох хомуллуо.

ПИОНЕР ЫРЫАТА

Чигэлсүдг тыга

Маршынан. В темпе марша.

Үр - дүк туй - гун сан - ша - ны үр - рэх - хэр за - бат!

ү - чү - гэй - тэн а - ты - ны ша - о - нер бил - бэт бил - бэт бил - бэт

Үрдүк туйгун сыананы
 Үөрэххэр элбэт! –
 Үчүгэйтэн атыны
 Пионер билбэт.

Эйэ-добор энэрдээх
 Биир кэккэ иһэр
 Чэгиэн, чэбдик бэйэлээх
 Эдэр пионер.

Кэлэр сырдык үйэбит
 Кэскилин иһин
 Үөрэ-көтө үүнэбит
 Пионер – биһи.

Ленин-Сталин үөрэбэр
 Иитиллэн иһэр
 Өйдөөх, көрсүө, эйэбэс
 Эдэр пионер.

Ийэ сириң дьолугар
 Сүрэбин биэрэн,
 Хорсун, хоодуот дьыалаба
 Пионер бэлэм.

ХОРСУННУК ДАЙЫАҒЫН!

А. Абағышыныскай тыла

МАРШЫНАН, маршобразно

Чэ - гэнэ си мэт кы - рыс - ка тах - сан кэм - нэ хла - ма бит чэбдик - чэбдик

сал - гын - га тах - сан кэм - нэ ыл - лыы - быт хор - сун - нук хар - баан дайыа - ғын

хол - лоох - тук да - ныа - ғыт бирик - ки! Бирик - ки! Бирик - ки! Бирик - ки!

*) БИРЛЭШКЕН САГАРЕН ТӨДӨРҮЛДӨР

Чэгиэн симэх кырыска
Тахсан кэксэ хаамабыт.
Чэбдик-чэгиэн салгынга
Тахсан бэркэ ыллыбыт.

Хорсуннук харбыағын,
Холлоохтук дайбыағын

Биир, икки! }
Биир, икки! } 2 төгүл

Уна, ханас сырсаммыт,
Умсан, харбаан сайдаммыт,
Сибэккилии тэтэрбит
Чэбдик сүһүөх үүнэбит.

Хорсуннук харбыағын,
Холлоохтук дайбыағын.

Биир, икки! }
Биир, икки! } 2 төгүл

ЛААҢЫР ЫРЫАТА

Чагасын талы

Маршьян. В темпе марша.

Гор - на оон - шуур тыа - лы - ши са - йыт - ты күм - мут үүн - нэ
ох - сон тин - гий, ба - ра - баан э - тэ - рээ - ти и - лин - нээн

Горна ооньуур тыаһынан
Сайынгы күммүт үүннэ.
Охсон тингий, барабаан,
Этэрээти илиннээн. } 2 төгүл

Куба мабан куораппыт
Куула тыа кэннэ саста.
Ойуур көхсүн дуораттын
Уйгулаах ырыа устан! } 2 төгүл

Тула көрүй: долгуруу,
Ыраас, сырдык, бэһиэлэй!
Сайаҕас салгын, устар уу,
Сайын күөҕү биһиэнэ. } 2 төгүл

Сир ийэ чэлгиэнигэр
Сүүрө-көгө сынньанан,
Сүрэх-быар, эт-хаан үөрэр
Чэгиэн-чэбдик тыннанан. } 2 төгүл

Тэннэ үктээн, хаамарга
Тойук дуорайан устар.
Быйыл, биһи лаабырга
Доҕор-атас чуоҕуста. } 2 төгүл

Горна ооньуур тыаһынан
Сайынгы күммүт үүннэ.
Охсон тингий, барабаан,
Этэрээти илиннээн! } 2 төгүл

ОСКУОЛА ОБОТУН ЫРЫАТА

Чагылсан тыла

Төгэйбэсэ, Не спеша

Сыр- дык үө - рэх киэнг кэс - ки - лэ, са - га ки - ши - гэ буо - лан,

бу сы - тар ин - ши - бот-ти-гэр а - ры - лыч - ча а - рыл - лан.

Сырдык үөрэх киэнг кэскилэ,
 Сага кинигэ буолан,
 Бу сытар иннибитигэр
 Арылыччы арыллан.

Ол көмүс сурук үөрэбин
 Толору билбит, аахпыт
 Сайаҕас, хорсун дьон буолан
 Биһиги улаатыхпыт.

Кини биһиэхэ суол ыйыа
 Хас бэйэбит олоҕор:
 Ким учуутал, ким учёнай
 Ким инженер буолуоҕа.

Киэн халлаанга ким тахсыаҕа,
 Кэтит муоранан устуо,
 Ким хоту дойдуга тийэн
 Сир ийэ баайын хостуо.

Улуу дойдубут киэн туттар
 Уолаттара буолуохпут,
 Коммуна уйгу олобун
 Онорон олоруохпут!

Сырдык үөрэх киэнг кэскилэ,
 Сага кинигэ буолан,
 Бу сытар иннибитигэр
 Арылыччы арыллан...

Степан Тимофеев танил

Маршынан, маршеобразно

Аа - лыы кө - мүс кыар - ша - ыа - шыы А - ры - ла - Һар дол - гун - нар,
Түөс - пүн ар - ыаай куус - ша - ыа - шыы то - гү - рү - йөн ал - лы - Һар.

Эр - чим - нээх - тик би - тий - бэх - тии эл - гэн ус - гун хар - баа - тым,
Э - рэ - һэ тиэр - бэс ил - гэ - ри э - рэ - ли - гэн дай - баа - тым.

Аалы көмүс кыырпабыны
Арылыһар долгуннар,
Түөспүн арыый куусаҕалыы
Төгүрүйэн ыллылар.

Эрчимнээхтик битийбэхтии
Элгээн устун харбаатым.
Эрэнэ тиэрбэс иилэри
Эрилитэн дайбаатым.

Кэннибиттэн батысыһан
Кэрдие тангалай сырыста,
Ойобоспор обуруолуу
Оҕо долгун барыста.

Кылыгырас кылдыы тийэн
Кылыс оту хамсапта,
Эҕирийэн, эмиэ тэйэн,
Эрилийэ, оонньоу сытта.

КЛУМБА СИБЭККИТЭ

Чагынлын тээл

Үөр-көтө. Задорно.

Дьэ-рэ-кээи о - нуор дьар-баа дыэ ту - ла тын кээр-гэ - гэ, үөр чыы-чаах он - но кэ - лэн
 7
 то - йук туо-йан дыэ-рэг - гэ, си-мэх-тээх бы-лаат баам-мыт э-мин-ньэх кы -
 12
 -ра он - пуг, у - лаа-тан тах-сыа диэм-мит у - ла - лаан о - лор-пуг - пуг.

Кэрэчээн оһуор-дьарбаа
 Дыэ тулатын кизэргэттэ,
 Үөр чыычаах онно кэлэн
 Тойук туойан дыэрэттэ.
 Симэхтээх былаат бааммыт
 Эминньэх кыра оппуг,
 Улаатан тахсыа диэммит
 Уйалаан оһорпуппуг.

Сымнабас буору тэлэн,
 Күлэ-үөрэ табыстын,
 Сыламнаан, ирэн, иттэн,
 Күн уотугар хайыстын.
 Кэрэ бэйэбин көрө
 Кэккэлэһэн кэлэммит,
 Тула хаама сылдьаммыт
 Тойук туойан эрэбит.

ЭДЭР ПАТРИОТТАР

Энгийн тэмдэг

Эрдээхтик. Оживленно.

Урун-кэ-тит сыр-дык суол о-р-ло-дыг-т-и тыр-гал-лар'мэл-д-ий ку руук бэ-лэм буол', би би-ги-ни,
 м-ни-рэр. Пар-ти-я-быт дыал-ла-тын си-гэ-рэр-гэ бэ-лэм буол,
 Ком-му-ни-зм кыа-йы-тын о-лох-туур-га бэ-лэм буол.

Урун, кэтит, сырдык суол
 Ово дьонго тыргылар.
 «Мэлдэи-куруук бэлэм буол», -
 Бигигини ыгырар.

Хос ырыата:

Партиябыт дыалатын
 Салгыр иһин бэлэм буол,
 Коммунизм кыайытын
 Олохтуурга бэлэм буол.

Ийэ сирбит иннигэр
 Мэктиэ тылбыт бэриллэр:
 «Пионердар-эрэттэр
 Мэлдэи, -мэлдэи бэлэмнэр».
 Хос ырыата:

Олох дьолун уруйдуу
 Дуорай, ыллыр ырыабыт.
 Бары омук добордуу
 Оболоро буолабыт.

Хос ырыата:

Дьулуурдаахтык үөрэнэи,
 Сайдан иһин күнтэн күн,
 Совет сирэ эрэнэр
 Патриота буола үүн.
 Хос ырыата:

ПИОНЕРСКОЙ КОСТЕРГА

Иван Федосеев тгали

Маршьянан. Маршеобразно.

Нээлт

Бүгүн үөрүү дээх көс-төр-га би-ни түм-сэн кэл-ли-бит, бу көргө-нар-га, оон ньуу-га ба-ры кыт-тыг

8 *f* *Хор*

дэс-тн-бит, э-дэр саас кур-дук эр-чим-нээх э-йэ-зэс ы-рыа-быт, дыэ-рэй,

13

Сыр-дык күн, кү-лү-мэр тэн-нээх зш-мя-быт, ө-рө күү-рэй

Бүгүн үөрүүлээх костёрга
 Биһи түмсэн кэлибит,
 Бу көргө-нарга, оонньууга
 Бары кыттын дэстибит.

Эдэр саас курдук эрчимнээх
 Эйэзэс ырыабыт, дыэрэй,
 Сырдык күн күлүмэр тэннээх
 Знамябыт, өрө күүрэй!

Муораны, сири, халлааны
 Баһылыр дьон улаатыахпыт.
 Кынатгаах, кэрэ санааны
 Куруук аргыстаныхпыт.

Эдэр саас курдук эрчимнээх
 Эйэзэс ырыабыт, дыэрэй,
 Сырдык күн күлүмэр тэннээх
 Знамябыт, өрө күүрэй!

ТАПТАЛЛААҒЫМ ХАРАҒА

И. Гогошев тани

Нэгийнхээхтик

"До-ро-руом", - диэт, тал- баа-ран түүн-гүү-уу- луу сип-си-йэ-бин, оч-чо-ро-сыл- сы- лаа-һа-һан

и - мэ - рэ - йэр сү - рэх - шин тал - тал - лаа - ғым ха - ри - ба,

кү - лүм - мичил ха - ри - ба // ха - ри - ба // бүгүүтэ

«Доборуом», - диэт талбааран

Түүннү уулуу сипсийэбин,

Оччоҕо сып-сылааһынан

Имэрийэр сүрэхпин

Талталлаағым хараҕа,

Күлүм-мичил хараҕа.

«Сэгэриэм», - диэн сиккиэр тыаллы

Сэмээр үөһэ тыынабын,

Оччоҕо махтамматты

Сайа көрөр дууһабын

Талталлаағым хараҕа,

Ыраас-ыраас хараҕа.

Үөрэр-көтөр күндү чааспар,

Тэннэ күлүөх, ылыах диирдии,

Хоту кыраай чабылхай

Чолбонуу мичээрдиир
Тапталлаабым хараба,
Кэп-кэрэ хараба.

Туохтан эрэ санаам түһэн,
Мунчаарар кэммэр куруук
Күһүнгү чуумпу киэһэ
Халлааныны одуулуур
Тапталлаабым хараба,
Хап-хара хараба.

Сэмэлиирдии-буруйдуурдуу,
Өгүрүччү-төгүрүччү
Мин диэки көрүмүөхтүн,
Иэйэхсиһпэр эрэ холуур
Тапталлаабым хараба,
Санныбар, хараан хараба.

ФЕСТИВАЛЬ ЫРЫАТА

С. Тарисов тили К. Герасимов туткарыпта

Үөрүүгээхтик

Та - мал-бан-шах тай- ба-дыр-тан та - баа-рык-тар, түм- сүө - бүт. Туй маа-да быт туо - на-ты-гар
 7 тү-һүл-гэ-ни түс- түө- бүт. Са-ла-шы-на сар- гы-дыа-лы саа-май у-һук дой ду - га, көр-сү-һэ-бит
 14 фес-ти-ва-лы кө-нүл-но-руот ыч - ча - та // көр - ча - та.

Тамалбаннаах тайбалартан
 Табаарыстар, түмсүөбүн,
 Туймаадабыт туонатыгар
 Түһүлгэни түстүөбүн.

Хос ырыата:

Салалынна саргы дьаалы
 Саамай уһук дойдуга,
 Көрсүһэбит фестивалы
 Көнүл норуот ыччата.

Оһуор-бичик ойуулардаах

Кэрэ кэриэн ымыста.

Кыынна турар кымыстардаах

Кэккэлээтин кырдалга.

Хос ырыата:

Салалынна саргы дьаалы
 Саамай уһук дойдуга,
 Көрсүһэбит фестивалы
 Көнүл норуот ыччата.

Дьизэрэнкэйдээн дэгэйдиннэр
 Дьэдьэн имнээх кыргыттар,
 Кылайдыннар, сырыстыннар
 Кытыгырас уолаттар.

Хос ырыата:

Салалынна саргы дьаалы
 Саамай уһук дойдуга,
 Көрсүһэбит фестивалы
 Көңүл норуот ыччата.

Көрүлүүрү, көччүйэри
 Көрдөөх дьоннор сатыыбыт.
 Үлэлири, үөрэнэри –
 Үрдүк дьолу таптыыбыт.

Хос ырыата.

Салалынна саргы дьаалы
 Саамай уһук дойдуга,
 Көрсүһэбит фестивалы
 Көңүл норуот ыччата.

ЭБЭРДЭ ҮРЫАТА

Семён Диников гала

Эрчимгээхтик. Торжественно

Од көнүл дойдуттан мин Сахам сириттэн, от, бурдук быяанг наах колхозтаах алаастан,
 туундара тулуурдаах сонордют дьонуттан мин манна эниэхэ эбэрдэ абалым -
 сахалы ырыабар уруйу, айхалы!

Од көнүл дойдуттан –
 Мин Сахам сириттэн,
 От, бурдук быяаннаах
 Колхозтаах алаастан,
 Туундара тулуурдаах
 Сонордют дьонуттан

Мин манна эниэхэ
 Эбэрдэ абалым –
 Сахалы ырыабар
 Уруйу, айхалы!

Аатырар Өлүөнэм
 Айгыстар уораана,
 Көмүстээх Алданым
 Көмүөлүн чабыла,
 Үс Бүлүүм илгэлээх
 Сиккиэрэ буоламмын

Хотугу дойдубут
 Күн дьолун кэпсиибин –
 Көнүл сир кэхтибэт
 Өрөгөй мичилин.

Дьүкээбил уоттарын
 Дьиктилээх килбиэнин,
 Хотугу сир силиэтин
 Ахсаабат эрчимин,
 Мин дьонум эйэлээх
 Мичээрин инэрбит.

Мин ырыам эниэхэ
 Эйэни этиэхтин,
 Айхалы, мичили,
 Уруйу кэпсиэхтин!

ЮБИЛЕЙ ЫРЫАТА

М.Хари тала К.Герасимов тунсарыагы

Суһал собуустук. Уһаарытан

Чэ-йин э-рэ бү-гүн э-миэ тии-йэн кэл-бит кэ-рэ бэ-лиэ ю-би-ле-йи чиэс-тээн ту-ран, о-ро-той-доох
 үө-рүү үр-дээн а... а... ю-бүөр күөх-хэ
 тах-сыа - быт, кө-рү - на-ры тар-дыа - быт! о-лох-тон тар-дыа - быт!

Чэйин эрэ, бүгүн эмиэ
 Тийэн кэлбит кэрэ бэлиэ
 Юбилейи чиэстээн туран,
 Өрөгөйдөөх үөрүү үрдээн
 Көбүөр күөххэ тахсыабын,
 Көрү-нары тардыабын!

Махтал дьолу биэрбитигэр
 Бары норуот сирдытигэр,
 Махтал нуучча норуотугар
 Бастын добор буолбутугар,
 Махтал бар-дьон аймахтан
 Маннык дьолдоох олохтон!

Чэйин эрэ, бүгүн эмиэ
 Тийэн кэлбит кэрэ бэлиэ
 Юбилейи чиэстээн туран,
 Өрөгөйдөөх үөрүү үрдээн
 Көбүөр күөххэ тахсыабын,
 Көрү-нары тардыабын!

ИЙИНЭЭБИТЭ

Улуу партияд—Сергей Васильев.....	5
Айхаллан—Суорун Омоллоон.....	6
Партия туһунан ырыа—Күннүк Уурастыырап.....	8
Махтал ырыата—Семен Данилов.....	9
Ленин туһунан ырыа—Күннүк Уурастыырап.....	10
Коммунизмы туттааччылар марштар—П.Тулааһынап.....	12
Эйэ ырыата—Суорун Омоллоон.....	13
Дорообо, Москва—Леонид Попов.....	15
Бурдук—П.Тулааһынап.....	17
Кыталыктар кырдаллара—Леонид Попов.....	19
Бүлүү—Леонид Попов.....	20
Лауреат туһунан ырыа—М.Ефимов.....	22
Таарый, таарый хомускун—Баал Хабырыыс.....	23
Агроном уол иһэр—Мойсей Ефимов.....	24
Хоптодор—Леонид Попов.....	25
Сылгыһыт—Дьуон Дьагылы.....	26
Лена бизэрэгэр—Николай Сергеев.....	27
Кыыс ырыата—Күннүк Уурастыырап.....	29
Сибэккилээх түннүк—Баал Хабырыыс.....	31
Бнирдэ арай бааһынаҕа—Семен Данилов.....	32
Таштыыр эбээт сүрүбүм—Ал. Бродников.....	34
Артыаллаах булчуттар—Сергей Васильев.....	36
Студент доҕорбор—Леонид Попов.....	37
Булчут—Иннокентий Эрпиков.....	38
Алааска, мин ыаллыы колхознар—Семен Данилов.....	39
Балыксыттар—Иван Гоголев.....	41
Кэтэһин—Дьуон Дьагылы.....	42
Долгунча—Күннүк Уурастыырап.....	44
Сүрүбүм тэптэбизин—Баал Хабырыыс.....	46
Комсомол—Иннокентий Артамонов.....	47
Физкультурниктар ырыалара—Элэй.....	49
Маннайгы хаар—Степан Тимофеев.....	51
Хаарынан оонһуубут—А. Абадьыныскай.....	52
Хайыһардыт ырыата—Иван Федосеев.....	53
Детсадка—Чабылҕан.....	54
Чупуускалар—Чабылҕан.....	55
Сааскы ырыа—А. Абадьыныскай.....	56
От үлэтэ—Чабылҕан.....	57
Куолас хомуура—Чабылҕан.....	59
Пионер ырыата—Чабылҕан.....	60
Хорсундук дайыаһын—А. Абадьыныскай.....	61
Лаабыр ырыата—Чабылҕан.....	62
Оскуола оҕотун ырыата—Чабылҕан.....	63
Сөгүө—Степан Тимофеев.....	64
Клумба сибэккигэ—Чабылҕан.....	65
Эдэр патриоттар—Элэй.....	66
Пионерскай костерга—Иван Федосеев.....	67
Тапталлаабым хараҕа—И. Гоголев.....	68
Фестиваль ырыата—С. Тарасов тыла, К. Герасимов тупсарыта.....	70
Эбэрдэ ырыата—Семен Данилов.....	72
Юбилей ырыата—М.Хара тыла, К.Герасимов тупсарыта.....	73